

SŁOWO

WILNO Czwartek 6 kwietnia 1933 r.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

B. BRANOWICZE — ul. Szepetyckiego — A. Łaszk.
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 14 Księg. W. Włodzimierowa.
 GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 HORODZIEJ — Księgarnia Kol. „Ruch”.
 KLECK — Sklep „Jedność”.
 LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
 LUNINIEC — Księgarnia Kol. „Ruch”.
 MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 MIORY — Ejdelman.
 NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jazwińskiego.
 NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
 N-SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.

DRUJA — Kowkin.
 OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
 PODBRODZIE — ul. Wileńska 15 T. Gurwicz.
 PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
 POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
 STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 SŁONIM — Księgarnia J. Ryppa ul. Mickiewicza 10.
 SMORGONIE — Stowarzyszenie Przyjaciół Oświaty.
 ST. SWIECIANY — M. Lewin — Biuro gazetowe ul. 3 Maja 8.
 WOŁOZYŃ — Liberman, Kiosk gazetowy.
 WARSZAWA — Kiosk Księg. Kol. „Ruch”.

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od godz. 9 do 4. Telefony: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu, lub z prze-
 syłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe PKO Nr.
 80259, W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego n-ru 20 groszy

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.
 Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja
 nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednosłowny na stronie 2-jej i 3-jej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz
 nadane na milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych, oraz z prowincji o 25 proc. drożej.
 Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co
 do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie n-ru dodatkowego 20 groszy.

NĘDZA ROLNIKA

Budżet roku 1932 — 33 przewidywał wpływy z podatku gruntowego na sumę (zaokrągloną do milj.) 54 milj. złotych. Ten sam budżet przewidywał podatek od nieruchomości na 66 milj., a podatek prze myślowy 230 milj.

Obecnie mamy nowy podatek majątkowy, który będzie ściągany w procentie od dotychczas płaconych podatków. Razem podatek ten ma dać 24 miliony, a mianowicie:

przemysłowy od 230 milj. ma dać 10½ milj. od nieruchomości od 66 milj. ma dać 3½ milj. gruntowy od 54 milj. ma dać 10 milj.

Pamiętajmy, że zwolnienia i degre- sja jest taka, że ziemianie dopłacą więcej. 40 procent dotąd płaconego podatku!

P. H. Grabiński wykazywał w „Rol- niku Ekonomistycznym”, że jeśli ceny płodów rolnych, czyli dochody rolnika w roku 1927 przyjmiemy za 100, to ceny te wy- nosiły w roku 1928 około 90, w roku 1929 około 80, w roku 1930 — 62, w roku 1931 już tylko 56. — Są to oczywi- ście tylko oficjalne wskaźniki giełdowe. — ceny o których rolnik, zwłaszcza na kresach, marzyć nie może. Realne docho- dy rolnika wynoszą dziś 25 do 30 proc. normalnych.

Równocześnie wpłaty podatku grun- towego wynoszą:

W roku 1927 — 28	64 milj. złotych.
„ „ 1928 — 29	64 „ „
„ „ 1929 — 30	51 „ „
„ „ 1930 — 31	50 „ „
„ „ 1931 — 32	46 „ „

Przypis podatku gruntowego wynosił przez cały prawie czas 70 milionów zł.

Wpływy z monopolu państwowych wynosiły:

W roku 1928 — 29	890 milj. złotych.
„ „ 1929 — 30	886 „ „
„ „ 1930 — 31	805 „ „
„ „ 1931 — 32	678 „ „

Czyżby może obniżono ceny wyro- bów monopolowych? Bynajmniej! Ceny podwyższono. Jeżeli wpływy spadły, to dlatego, że kupujemy mniej tych wyro- bów, że nie mamy za co ich kupować.

Wpływy skarbowe z cel wynosiły:

W roku 1929 — 30	395 milj. złotych.
„ „ 1930 — 31	258 „ „
„ „ 1931 — 32	157 „ „

Czyżby nasza produkcja tak się wzno- gła, że możemy się obejść bez importu? Nigdy w życiu! Polska ma złowrogą re- kord największego na świecie zmniejsze- nia produkcji rolniczej. Jeżeli obywatele sprowadzają o 60 proc. mniej niż daw- niej, to dlatego, że nie mają za co spro- wadzać.

Co to wszystkie cyfry znaczą?

Dochód rolnika spadł o 75 proc.
 Kupno towarów obcych spadło o 60 proc.
 Kupno towarów monopol. spadło o 30 proc.
 Wpłaty na pod. gruntowy spadły 25 proc.

To znaczy, że płatnicy są prawie w stanie ruiny albo zupełnie w stanie ruiny, że nie mają już ani na towary monopolowe, ani na inne, że są w takim położeniu, iż mimo sruby nie mogą płacić podatku. Płacą mniej podatku, ale zmniejszenie jest tu najłepsze. Na podatek idą ostatnie grosze, ale idą.

Jeżeli nie przystąpimy do zwolnienia produkcji z ciężarów, jakich nie może znieść, będą dalej padać warsztaty pracy, zwiększać się będzie liczna i nędza bez- robotnego proletariatu, i w końcu skupi się wszystko na pracującej inteligencji urzędniczej, której zabraknie na etaty i pensje.

Aleksander Bocheński.

Po przystąpieniu Francji do paktu 4-ch

Rada ministrów zaakceptowała decyzję rady gabinetowej

PARYŻ. PAT. — Wczoraj w pałacu Eli- zejskim pod przewodnictwem prezydenta Re- publikki Lebruna odbyło się posiedzenie rady ministrów.

Agencja Havasa stwierdza, że posiedzenie to poświęcone było zagadnieniu gospodarczym oraz sprawie paktu 4 mocarstw. Rada ministrów przyjęła projekt memorandum, zgodnie z uchwalonym przez radę gabinetową. Treść me- morandum ma być niezwłocznie przesłana rzą- dom Anglii i Włoch.

W kołach zbliżonych do francuskiego mi- nisterstwa spraw zagranicznych przypuszczają, że minister spraw zagranicznych Paul-Boncour złoży parlamentowi wyjaśnienie, dotyczące me- morandum francuskiego w czasie debaty nad preliminarzem budżetowym ministerstwa spraw zagranicznych, która oczekiwana jest w najbliż- szy piątek.

KONFERENCJA AMBASADORA CHŁA- POWSKIEGO Z MIN. PAUL-BONCOUR

PARYŻ. PAT. — Ambasador Chłapowski odbył w dniu 5 bm. konferencję z ministrem spraw zagranicznych Paul-Boncurem, któremu przedstawił punkt widzenia Polski w sprawie paktu 4 mocarstw.

TITULESCU PRZYJECHAŁ DO LON- DYNU.

LONDYN. PAT. — Wczoraj wieczorem przybył z Paryża rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu i zabawi kilka dni. — Odbędzie on rozmowy z premierem Mac Don- aldem i ministrem Simonem na temat stano- wiska Malej Ententy wobec projektu paktu 4 mocarstw.

wiska Malej Ententy wobec projektu paktu 4 mocarstw.

GIEŁDA ZWYKLUJE.

PARYŻ. PAT. — Giełda wczorajsza w związku z wiadomościami o memorandum rządu francuskiego wykazała w dalszym ciągu ten- dencję zwykłą. Jak twierdzi „L'Information” giełda paryska już obecnie dyskontuje efekt w polityce międzynarodowej stanowiska francus- kiego, w kierunku wyjaśnienia europejskiej at- mosfery politycznej.

BALAMUCTWA PRASY PARYSKIEJ

PARYŻ. PAT. — „La Liberté” omawiając wczorajsze posiedzenie francuskiej rady mi- nistrów notuje pogłoskę, że rząd francuski przy- jął klauzulę, przewidującą zaproszenie delegata Polski do wzięcia udziału w dyskusji w sprawie paktu 4 mocarstw.

„Paris-Soir” donosi, że zatwierdzony wczoraj tekst noty francuskiej przedstawionej będzie w najogłośniejszych zarysach parlamentowi już w dniu dzisiejszym. Memorandum francuskie ma być bardzo obszernie i zredagowane ostro- nie. Francja zgadza się na rozpoczęcie rokowań celem określenia sposobów rzeczywistej współ- pracy wielkich mocarstw, którymi dawała moż- ność usunięcia chronicznej rywalizacji między- niemi. Dziennik twierdzi, że rząd francuski, wier- ny swej zasadniczej doktrynie, proponuje roz- szerzenie pierwotnego projektu w ten sposób, aby go wcielić w ramy paktu Ligi Narodów i w ten sposób uszanować przepisy tego paktu. Konsekwencją tego będzie, że wszystkie poro- zumienia, które zostaną zawarte następnie mię- dy państwami, przystępującymi do paktu tej współpracy, będą musiały być zgodne z za- sadami Ligi Narodów.

Rozstrzygnięcie sporu o Grenlandję

Wyrok trybunału Haskiego w sprawie zatargu norwesko-duńskiego

HAGA. PAT. W sprawie sporu norwe- sko-duńskiego o wschodnią Grenlandję Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej wypowiedział się na korzyść — Danii 12 głosami przeciwko 2. Trybunał o- świadczył, że okupacja terytorium Gren- landji przez Norwegię była bezprawna.

OSŁO. PAT. W związku z oświadcze- niem wydanym przez Stały Trybunał Spra- wiedliwości międzynarodowej w Hadze, w sprawach Grenlandji wschodniej, gazeta „Norsk Telegrambyraa” zamieszcza wy- wiady z premierem i ministrem spraw za- granicznych Mowinckiem.

Oświadczył on, że Norwegia stała w pierwszym rzędzie wśród państw które dążyły do tego, ażeby konflikty były re- gulowane wyrokami sądowymi albo też w drodze rozjemstwa o charakterze między- narodowym. Jest więc rzeczą jasną, że teraz, gdy zapadła ostateczna decyzja prawna w konflikcie duńsko-norweskim Norwegia podporządkowuje się orzecze- niu sądu i dobre stosunki sąsiedzkie po- między obu państwami pozostają niezam- użnane. Interesy gospodarcze i przemy- słowe Norwegii w Grenlandji wesoło niej- objęte są traktatem norweskim z roku 1924, który obowiązuje do roku 1944.

Mamy tu na myśli ów passus komunikatu francuskiego, w którym mowa o „przystawie- niem krzeselku”.

Nie możemy oczywiście mówić nie o in-nych. Ale nie wydaje nam się, aby rząd polski zechciał zgodzić się na tego rodzaju procedurę. Polska jest związana paktem Ligi Narodów i temsamem przyjęła za obowiązującą te same główne procedury załatwiania spraw między- narodowych, jaką pakt ligi przewidział. Poza- tem Polska jest gotowa oczywiście prowadzić zwy- kle liberalne rozmowy dyplomatyczne z każdem — wielkimi czy małymi państwem. Ale Polska nie może być przez nikogo zoblężana do sia- dania na „przystawionym” krzeselku wtedy, gdy ją o to poproszą. Liczenie na takie postę- powanie sojusznika polskiego jest ze strony francuskiej iluzją. Sposób pogodzenia dotych- czasowej polityki francuskiej z nową polityką Mussoliniego — przez „przystawienie krzesel- ku”, nie zatławia i nic nie rozwija.

Postanowienia Rady Czterech w żadnym wypadku nie będą dla Polski wiążące, gdyż jej „przystawione krzeselko” będzie stałe — puste.

Zaostrzenie stosunków angielsko-sowieckich

Handlowa misja sowiecka w Londynie szykuje się do odjazdu

LONDYN. PAT. — Minister spraw zagranicznych Simon motywował wczoraj przed Izłą Gmin projekt ustawy o zak- azie przywozu sowieckich towarów.

Przedstawił przebieg wydarzeń w Mo skwie w związku z aresztowaniem inżyni- erów angielskich.

Simon oświadczył z naciskiem, że wszelkie zarzuty i dowody uzyskane sy- stemem sowieckim przeciwko aresztowa- nym, są fałszywe.

Wobec sytuacji, jaka powstała, mini- ster nie widzi płaszczyzny dla dobrych stosunków między Wielką Brytanią a So wietami.

Kontynuowanie w tych warunkach ro- kowań handlowych jest niewskazane, gdyż atmosfera, stworzona przez sowie- ty nie nadaje się do rozmów o klauzuli największego uprzywilejowania.

Wroga atmosfera, jaka ujawniła się w Izbie Gmin wobec Sowietów, czyni przyjęcie projektu ustawy o zakazie przy- wozu i wprowadzeniu licencji przywozo- wych, przesądzonym. Ustawa wejdzie w życie 18 kwietnia, po wygaśnięciu o- becnej umowy handlowej, wypowiedzia- nej już przez Wielką Brytanię na 17-go kwietnia.

W związku z tem sowiecka misja handlowa szykuje się do odjazdu i jak donoszą z kół sowieckich, z dniem 15 b. m. misja handlowa zostanie zamknięta.

W Londynie pozostaną jedynie przed- stawicielstwa gospodarczych instytucji sowieckich, dokonujących samodzielnie

operacji handlowych, jak Syndykatu na- ftowego, Syndykatu drzewnego, Centrosa juzu itp.

„BIAŁA KSIĘGA”.

LONDYN. PAT. — Wczoraj wieczorem zo- stała ogłoszona Biała Księga, zawierająca ko- rrespondencję Foreign-Office z ambasadą Wiel- kiej Brytanii w Moskwie w sprawie aresztowa- nia inżynierów, zatrudnionych przez Metro- politain Vickers Comp. w Moskwie.

LONDYN. PAT. — Cała prasa londyńska publikuje dzisiaj ogłoszoną przez rząd w for- mie „Białej Księgi” korespondencję dyploma- tyczną ambasadora brytyjskiego w Moskwie, Ovey’a z Foreign Office. Korespondencja ta, a zwłaszcza telegramy Ovey’a do Londynu, wskazują na to, że Ovey przedstawił sprawę aresztowania inżynierów angielskich w sposób tak bardzo alarmujący, że ponosi odpowiedzial- ność za stanowisko, zajęte w tej sprawie przez rząd brytyjski. Ovey w swych telegramach, o- ceniając postępowanie rządu sowieckiego, mó- wił o rzadkach terroru w Rosji i o okropnych metodach GPU.

„Daily Herald”, krytykując ogłoszoną „Bia- łą Księgę” stwierdza, że ambasador Ovey od samego początku nie zdradzał zamiaru ostro- niejszego postępowania, lecz przeciwnie, zani- rzał do zerwania stosunków handlowych, a o ile możliwości także dyplomatycznych. „Daily Herald” oskarża ambasadora o bardzo niedy- plomatyczne stanowisko.

ZWOLNIENIE INŻYNIERÓW ANG.

MOSKWA. PAT. — Na mocy postanowie- nia, prokurator Trybunału Najwyższego inżyni- erowie angielscy Cushman i Thornton, oskar- żeni o sabotaż, zostali w dniu wczorajszym wy- puszczeni na wolność po złożeniu kaucji przez firmę Metropolitan Vickers Comp. i to po pod- pisanu zobowiązania, że nie opuszczą Rosji

ZAKAZ UBOJU RYTUALNEGO.

BERLIN. PAT. — Gabinet Rzeszy na posiedzeniu wtorkowym uchwalił szereg projektów ustaw, m. in. w sprawie zniesienia na całym obszarze Rzeszy ubo- ju rytualnego. Poza tem minister spraw zagranicznych upoważniony został do wprowadzenia w życie w przyspieszo- nem tempie dwustronnych umów han- dlowych z krajami zagranicznymi.

Według nowego rozporządzenia, de- cyzja Reichstagu nie jest potrzebna, a wystarczy porozumienie się ministra spraw zagranicznych z zainteresowanymi ministrami. Ponadto uchwalono usta- wę, obostrzającą kary za zamachy bon- bowe i inne przestępstwa, zagrażające bezpieczeństwu publicznemu. Przewidzia- no w tych wypadkach karę śmierci. Zarządzenie to motywowane jest powtarza- niem się ostatnio takich zamachów, zwła- szcza w Hamburgu. Wbrew oczekiwa- niom, gabinet nie omawiał na wtorko- wym posiedzeniu spraw zagranicznych, które prawdopodobnie wejdą na porzą- dek obrad następnego posiedzenia, wy- znaczonego na piątek.

We wtorkowym posiedzeniu wziął po- raz pierwszy udział prezydent Banku Rzeszy Schacht.

PAPEN I GOERING WYBIERAJĄ SIĘ DO RZYMU.

BERLIN. PAT. — Prasa pisze o blis- kim wyjeździe vice-kancelarza Papena i ministra Goeringa do Rzymu, celem na- wiązania kontaktu z kółkami watykańskie- mi w sprawie zmiany stanowiska katoli- ków niemieckich wobec nowego rządu Rzeszy.

REFERAT DLA ZWALCZANIA KORUPCJI.

BERLIN. PAT. — Komisaryczny minister sprawiedliwości w Prusach powołał do życia specjalny referat do zwalczania korupcji w ad-

ministracji państwowej w życiu gospodarczym i finansowym. Reiter ten ma na celu scenar- izowanie walki z szarą, zwłaszcza w o- statnich latach, korupcją.

ZWOLNIE CATCHPOOLA.

BERLIN. PAT. — Aresztowany przed- wczoraj dziennikarzem angielski Catchpool został wypuszczony na wolność. Według doniesie- nia prasowych, w sprawie tej interwenjowa- ła ambasada angielska w Berlinie.

RUGOWANIE ŻYDÓW.

BERLIN. PAT. — Niemieckie związki bok- serów zawodowych i amatorskich wykluczy- ły wszystkich klubów sportowych w zwią- zkach tych zrzeszonych zawodników żyd- owskich, odmawiając im prawa uczestnictwa i walki. Wzbronione jest również przyjmowanie nowych członków żydów. Jednocześnie mają być usunięci wszyscy członkowie honorowi Żydzi. Zarządzone zwolnienie wszystkich lek- arzy i funkcjonariuszy Żydów. Żydzi mają wzbroniony wstęp do klubów bokserskich. Nie wolno posługiwać się przy organizowaniu meczów kapitałami żydowskimi i żydowskimi managerami.

PONOWNA INTERWENCJA POSŁA WYSOCKIEGO.

BERLIN. PAT. — Nawijając do poprzed- nich interwencji poselstwa polskiego w urzę- dzie spraw zagranicznych, poseł Rzeczypos- politej Polskiej dr. Alfred Wysocki interwenjował wczoraj ponownie u ministra spraw zagr.

Mniejszość polska na Śląsku niemieckim ma zapewnioną ochronę praw

BERLIN. PAT. — Biuro Conti komu- nikuje, że delegacja mniejszości polskiej na Górnym Śląsku niemieckim przyjęta została wczoraj w Opolu przez nadprezy- denta prowincji dr. Lukaszka, który przyrzekł jej pełną ochronę praw, przystu- giujących ludności polskiej na podstawie umowy genewskiej. W razie konieczności

udzielona będzie ochrona policyjna. Również partja narodowo-socjalis- tyczna — jak głosi komunikat — wydała ściśniętą instrukcję, zabraniającą katego- rycznie jakichkolwiek indywidualnych wy- stąpień przeciwko członkom mniejszości narodowej.

Ambasador sowiecki protestuje w Berlinie

MOSKWA. PAT. Prasa podaje że am- basador ZSRR w Berlinie Chinczuk od- wiedzil ministra spraw zagranicznych — Niemiec von Neuratha i wręczył mu w imieniu rządu sowieckiego w streszczeniu protest, złożony przez Liliwina na re- ce von Direksena, ambasadora niemiec- kiego w Moskwie. Ze swej strony am- basador Chinczuk powtórzył protest w imie- niu rządu sowieckiego przeciwko pogwał- ceniu praw i interesom ZSRR przez re- wizję dokonane w sowieckich przedsta- wicielstwach handlowych w Hamburgu i

w Lipsku, przez akty gwałtu, aresztowania i złe traktowanie obywateli sowieckich.

Von Neurath obiecał przedsięwzięcie — wszystkie konieczne środki w celu zapo- bieżenia powtórzeniu się podobnych fak- tów w przyszłości.

Agencja TASS informuje na podsta- wie otrzymanych wiadomości, że komu- nikaty prasy niemieckiej znieszkodliwia- ły odpowiedź, udzieloną ambasadorowi Chinczukowi przez von Neuratha, nie po- chodzący z niemieckiego ministerstwa — w Lipsku, przez akty gwałtu, aresztowania i złe traktowanie obywateli sowieckich.

W dniu 1-go kwietnia odbyła się w niemieckim porcie wojennym Wilhelmshafen wśród niezwykłej pompy uroczystość oddania flocie wojennej nowowbudowanego potężnego pan- cernika „Deutschland”. Dowódca pancernika kpt. Fischer wygłosił przy tej okazji do załogi przemówienie, w którym podkreślił wielkie zna- czenie nazwy nadanej okrętowi oraz dzień obje- czenia przez państwo ludzkie we flocie niemiec- kiej. — Na zdjęciu naszym widzimy pancernik „Deutschland”.

TELEGRAMY

AUDJENCJE U PANA PREZYDENTA Rzeczypospolitej.

WARSZAWA. PAT. — Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu 5 bm. przed południem posła polskiego w Rydze p. Becko- wicza, a następnie posła polskiego w Teheranie p. Hempla.

KARDYNAŁ KAKOWSKI U OJCA SW.

RZYM. PAT. Papież przyjął dzisiaj na specjalnej audjencji ks. kardynała Kalkows- kiego, ks. kardynała Kalkowskiego jutro wy- jeżdża z powrotem do kraju.

REIS „KOŚCIUSZKI”.

GDYNIA. PAT. Dziś wyruszył w pierwszą podróż po remoncie statek „Ko- ściuszko”, udając się do Nowego Yorku. Statek „Kościuszko”, który będzie utrzy- mywał komunikację na linii Gdynia — Ame- ryka, na miejsce statku Pułaski, który idzie do remontu, zabrał na pokład 97 pa- żażerów, transport towarów i drzewa oraz kilkadziesiąt worków poezyi.

HITLEROWCY W KŁAJPEDZIE.

KŁAJPEDA. PAT. Akcja hitlerowców na terenie kłajpedzkim w ostatnich cza- sach staje się coraz bardziej intensywna. Litewska policja polityczna wpadła na trop tajnej organizacji hitlerowskiej któ- ra została założona przez miejscowego kupca Stüllgera. Według niesprawdzonych pogłosek, na zebraniu organizacji tej był obecny emisariusz centrali partji narodo- wo-socjalistycznej.

ZNIESIENIE EMBARGA NA ZŁOTO W STANACH ZJEDNOCZONYCH

WASZYNGTON. PAT. Prezydent Roosevelt wydał rozporządzenie, znoszące embargo na złoto.

KONFERENCJA KOLEJOWA W BUKARZESZCIE.

BUKARZESZT. PAT. W dniu 5 b. m. rozpoczęły się tu obrady konferencji kole- jowej w której biorą udział przedstawiciele Polski, Niemiec, Austrii, Węgier, Czechosłowacji, Jugosławii i Bułgarii. — Przedmiotem obrad jest przedwzrostkiem kwestja walutowa w międzynarodowym ruchu kolejowym. Dyrektor kolei rumuń- skich wysunął propozycję przyjęcia za podstawę taryfy międzynarodowej fran- cuskiego franka złotego.

BANKI WZNOWIŁY DZIAŁALNOŚĆ W AMERYCE.

LONDYN. PAT. Jak donoszą z Wa- szyngtonu, sekretarz skarbu Woodin w przemówieniu radiowym wczoraj wieczer- nem oświadczył, że 12.737 banków zostało ponownie otwartych na dzień 4 kwietnia. Od 4 marca do 31 marca ogółem 1.160 milionów dolarów wpłynęło z powrotem do banków, z czego 600 milionów w złocie lub w złotych centyfikatach.

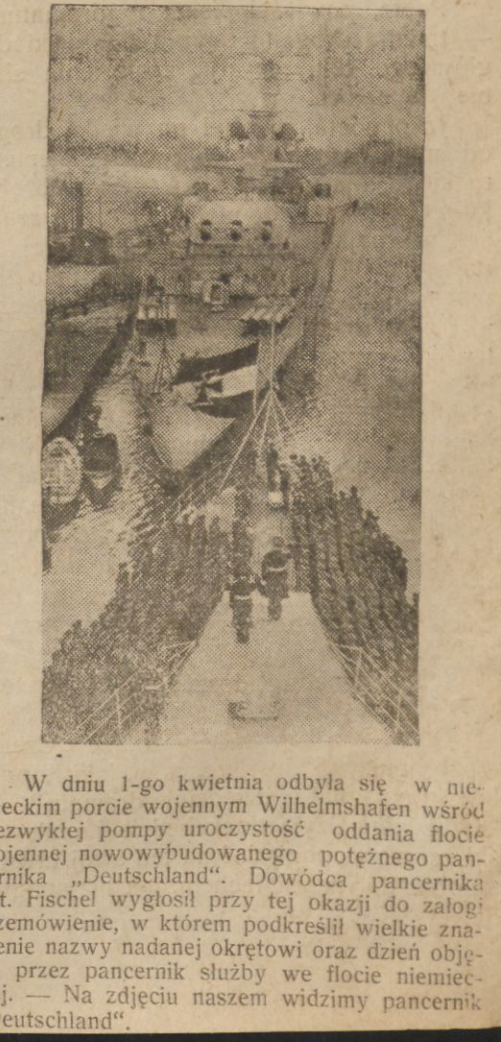
III MIĘDZYNARODOWY KONGRES PRAWA KARNEGO.

PALERMO. PAT. — Rozpoczęły się tu obrady III międzynarodowego kongresu prawa karnego. Inauguracji dokonał włoski minister sprawiedliwości. W kongre- sie biorą udział delegacje 20 państw. De- legatem Polski jest p. Rappoport.

FLOTA POWIETRZNA WŁOCH.

MARSYLJA. PAT. — Jeden z wielkich dzienników tutejszych podkreśla, że pod- czas gdy w roku 1922 aeroplany włoskie posiadały 76 aparatów z 500 oficerami i żołnierzami, to w roku 1933 Włochy rozpo- rządzą 1507 aparatami, a liczba czyn- nych oficerów i żołnierzy wzrosła do 22193

„ROZBROJONE” NIEMCY.

Zgon biskupa przemyskiego Anatola Nowaka

PRZEMYŚL. PAT. — Biskup Przemyski Anatol Nowak, który zachorował w ubiegły piątek na ostre zapalenie płuc, zmarł w środę rano około g. 6-tej.

S. p. ks. biskup Anatol Nowak urodził się 12 października 1862 r. Święcenia otrzymał w 1885 roku, zaś w 1900 roku został miano-

wany biskupem tytularnym i sufraganiem krakowskim. 30 grudnia tegoż roku był konsekrowany na biskupa w Krakowie. W 1924 roku s. p. biskup Nowak mianowany został biskupem przemyskim. Zmarły posiadał tytuł hrabiego rzymskiego, prałata Domu Ojca Świętego i asystenta przy tro- nie papieskim.

Mac Donald pojedzie do Waszyngtonu

LONDYN. PAT. — Zapadła decyzja, iż Mac Donald wyjedzie do Waszyngtonu w czwartek, dnia 13 kwietnia i pozostanie tam 2 do 3 dni. Przeprowadzi on z prez. Rooseveltem rozmowy, wyjaśnia- jące sprawę długów wojennych oraz kwe-

stje konferencji ekonomicznej i rozbroje- niowej.

Mac Donald pojedzie do Ameryki w podwójnym charakterze: jako premier brytyjski i jako przewodniczący wszech- światowej konferencji ekonomicznej.

SILVA RERUM

ANTYNIEMIECKA AKCJA ŻYDÓW

Podhalanie w Warszawie

Ziennik Poznański (79) porusza sprawę katolickiej radiostacji.

Watykan posiada potężną stację nadawczą, skonstruowaną pod tchnieniem genjalnego wizjonera radiostacji, inż. Marconiego, przed którą staje i nie widzący się przemawia do powszechności kościelnej sam Namiestnik Chrystusa. Rosnie szereg rozgłośnia katolickich w Europie, nawet w protestanckiej Holandii i w pół prawosławnej Jugosławii. Za Francją, Kanadą, Niemcami i Włochami w urzędowaniu dni i tygodni katolickich idą materialistyczne Stany Zjednoczone, gdzie się całymi tygodniami wyklada doniosłość i treść encykliki Quadragesimo anno. Powstaje szereg nawet specjalnych czasopism w rodzaju francuskiego „Les dossiers de la radio”.

W tym rozmaży Akcji Katolickiej na terenie radia, Polska winna znaleźć odpowiednie dla siebie miejsce, a jeżeli go dotąd nie zdobyła, to tylko dzięki nieudzielnemu sobie znaczenia tego środka propagandy. Dziś już inaczej na te sprawy patrymy. Rozumiemy, że trzeba użyć nie raz tych samych środków samoobrony, których się trzyma wróg Kościoła, oczywiście o ile uczciwie i godnie.

Jakże jest w Polsce? Czy dotychczas nic się nie robi w tym kierunku?

Mamy już początki i to dość dobre. Do naszego radia znajdują dostep mowcy, kato-dziś, konierceniści, nabożeństwa, aroczystości i imprezy katolickie. Któż z nas nie słucha nabożeństw i wspaniałych kazań archidiecezji prymasowskiej, z jej najlepszym chórem gregoriańskim z Poznania, niesporów w Ostrze Branie wileńskiej, konferencji apologetycznych z Katowic, prelekcji misyjnych z Warszawy, ks. Reksa z Lwowa z jego ciepłymi słowami dla chorych, wreszcie tych pożytecznych w swojej wymowie nabożeństw i obchodów transmitowanych od czasu do czasu z Częstochowy.

Potrzućmy jednak to wszystko oparcia organizacyjnego. A tego dotąd niema. Jeszcze nikt nie pomyślał o powołaniu do życia Stowarzyszenia Przyjaciół Katolickiego Radia.

O.O. Jezuitki w Krakowie posunęły się jeszcze dalej i zainicjowały zorganizowanie nowej radiostacji, która by wyłączenie zajęła się prowadzeniem akcji anty-bezbożniczej.

Doskonała inicjatywa wychodzi z Krakowa, ze środowiska jednego z najcienniejszych w Polsce zgromadzeń zakonnych, idea założenia Radiostacji nadawczo-odbiorczej, którejby celem było odparcie i osłabianie bezbożniczej propagandy bolszewickiej. Istnieje pono projekt przesłania, istniejącego w Warszawie Instytutu do badania bolszewizmu na taką radiostację. Sądzę atoli, że zaciśnięcie programu i działalności podobnej rozgłośli wyłącznie do kontracji bezbożnictwa, nie byłoby wskazane, potrzebna jest bowiem taka instytucja o charakterze jaknajogólniejszym, dla wszystkich problemów potężnego, wszechstronnego i różno rodzego życia religij i Kościoła. Robota ta wydać już ma podstawy przyszłości, jak głosi odezwa, szeroko rozkołportowana po Polsce, skoro się cieszy poparciem wysoki ch czynników.

Słusznie stwierdza inicjatorzy tego dzieła, że akcja propagandowa bolszewickiego bezbożnictwa przybrała ostatnimi czasy tak ogromne rozmiary, że zaczyna zagrażać bardzo poważnie całemu katolickiemu zachodowi, a w pierwszym rzędzie naszej Polsce, w której pojąwszy się raz po raz bardzo zastraszające obja wyrosnącej niewiarzy.

Trzeba się temu przeciwstawić. Ma to uczynić nowa Katolicka Radiostacja. Co do szcze-gółów jeszcze tajemnica. Widać w opracowaniu.

Tajemnica. Nie jest to całkiem do-brze, gdyż ze względu na akcję zbierania funduszu na cele budowy radiostacji katolickiej, należałoby dokładnie poinformować ogół o miejscu tej stacji i o programie.

Jedno tylko wiadome, że stacja ta jako odbiorcza będzie wykrywać i w komunikatach dla prasy należycie oświetlać ateistyczną propagandę, czy to uprawianą przez radio, czy przez drukowane słowo, czy przez osobiste działanie emisariuszów; jako nadawcza będzie ciągle uświadamiać Polskę i zagranicy bolszewickie niebezpieczeństwo i wprost drogą radiową przeciwdziałać rozsyłanym bliźni-stwom i fałszom.

Nie jest to całkowity program przyszłej radiostacji. To też trzeba uzbroid się w cierpliwość i czekać szczegółów-szych wiadomości. Lector.

Przy licznych dolegliwościach kobiecych, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” sprawia znakomitą ulgę. Zalecana przez lekarzy.

W BELGIJ.

BRUKSELA. PAT. — Akcja antyniemiecka Żydów belgijskich z każdą chwilą staje się coraz silniejsza. W Antwerpii, gdzie kolonia żydowska jest bardzo liczna, właściciele kin, wskutek zupełnego bojkotu filmów niemieckich przez Żydów, ponieśli znaczne straty. W dzielnicy żydowskiej zapanował prawdziwy terror względem kupców, którzy mimo ostrzeżeń utrzymywali nadal stosunki handlowe z Niemcami. Zanotowano szereg wypadków pobicia za nieprzyjęcie się do bojkotu. We wszystkich większych miastach odbyły się wielkie zebra-nia żydowskie, protestujące przeciwko przesładowaniu Żydów w Niemczech.

Prasa belgijska, pisząc o przesładowaniach Żydów w Niemczech, zaznacza, że na 33 nagrody Nobla, przyznane Niemcom, 12 nagród otrzymał Żydzi niemieccy, co nie stoi w żadnym stosunku procentowym ludności żydowskiej w Niemczech, która nie wynosi nawet jeden na sto.

Propaganda antyniemiecka, jaka toczy się od szeregu tygodni w prasie belgijskiej, w ostatnich dniach uległa jeszcze większemu nateżeniu. Komunikaty poselstwa niemieckiego, protestujące przeciwko temu, nie są wogóle zamieszczane, względnie bywają zaopatrywane takimi komentarzami, że osiągną wręcz odwrotny skutek.

WE FRANCJI.

PARYŻ. PAT. — W Paryżu odbywały się w dalszym ciągu wiece publiczne, na których uchwalane są rezolucje, protestujące przeciwko przesładowaniu Żydów w Niemczech. W środę odbył się wiec, zorganizowany przez uniwersytet orientalny. Rada administracyjna konfederacji syndykatów lekarzy francuskich oraz

komitet towarzystwa literatów francuskich ogłosił dziś energiczny protest przeciwko przesładowaniu Żydów w Niemczech.

PROTEST LABOUR PARTY.

LONDYN. PAT. — Brytyjska Labour Party i Rada Trade Unionów organizują w przyszłą środę wiec protestacyjny przeciwko metodom, stosowanym przez rząd Hitlera.

W Izbie Gmin grupa posłów konserwatywnych zgłosiła następujący wniosek dla debaty parlamentarnej: „Izba zwraca uwagę rządowi na niekorzystne dla stosunków angielsko - niemieckich skutki, wywołane przez przesładowania Żydów w Niemczech i wzywa rząd do dania jak najprędzej wyrazu swej opinii na odpowiedniej drodze dyplomatycznej”.

PRZYJAZD ŻYDÓW DO POLSKI

KRÓLEWSKA HUTA. PAT. — Wczoraj rano pociągiem popiesznym Berlin — Bukareszt przybyła do Niemiec do Polski przez pas graniczny Bytom - Dworzec, grupa obywateli polskich wyznania mojżeszowego, którzy uciekli z Niemiec do Polski na skutek przesładowań hitlerowskich. Jeden z uciekinierów Juda Gruber ma jeszcze widoczne ślady ran, zadanych mu przez hitlerowców, drugi zaś Izrael Szreiber stwierdza, że hitlerowcy obezwładnili go siłą i obcięli mu brodzie.

SIEDZIBA MAKABI PRZENIESIONA DO LONDYNU.

WARSZAWA. PAT. — Egzekutywa wszech światowego związku Makabi, mająca dotąd swą siedzibę w Berlinie, przeniosła się do Londynu.

ŁÓDŹ. PAT. — Zarząd Stowarzyszenia Fabrykantów Wyrobów Pończosznich miasta Łodzi i okolic powziął jednomyślną uchwałę następującej treści:

W związku z przesładowaniami, na które narażeni są Żydzi polscy w Niemczech ze strony partii narodowo - socjalistycznej, Stowarzyszenie Fabrykantów Wyrobów Pończosznich m. Łodzi i okolic postanawia przyłączyć się do ogólnego protestu świata kulturalnego przeciwko tym niebystwom w historii gwałtom i zagra-gować grząbą bojkotu towarów niemieckich. Podając to do wiadomości ogółu swych członków, zarząd wzywa ich do zastosowania się w tej mierze do dalszych zarządzeń Stowarzyszenia. Projektowane konkretne decyzje bojkotowe zarząd uzależnia od dalszych posunięć rządu niemieckiego.

Podróż Normana Davisa Po Londynie — Paryż

WASZYNGTON. PAT. Departament Stanu zaprzecza pogłoskom, jakoby w czasie swego pobytu w Londynie Norman Davis poczynił jakieś propozycje w sprawie uregulowania długów wojennych, czy też redukcji długu angielskiego. Z drugiej strony panuje tu wrażenie, że prezydent Roosevelt życzy sobie, aby Mae Donald przybył niebawem do Waszyngtonu. Jak sądzą, projekt ustawy na którym ma się oprzeć Roosevelt przy rokowaniach w sprawach taryfowych, jest już ukończony.

NOWY YORK. PAT. „New York Times” donosi, że Norman Davis przedstawił rządowi głównym państw projekt zwo-

łania w najbliższej przyszłości do Waszyngtonu międzynarodowego komitetu, — mającego się zająć przygotowaniem do światowej konferencji ekonomicznej.

PARYŻ. PAT. Wczoraj przybył tu szef amerykańskiej delegacji na konferencję rozbrojeniową Norman Davis. W czasie godzinnej konferencji z Paul - Boncour'em — Norman Davis przedstawił punkt widzenia Stanów Zjednoczonych, które uważają, że należałoby począć deicyzje kroki w sprawie rozbrojenia. Paul - Boncour poinformował amerykańskodobnie że stał o zapatrywaniach rządu francuskiego na rozbrojenie oraz przebiegu rokowań w sprawie paktu 4 mocarstw.

Sytuacja polityczna w Gdańsku

WNIOSEK CENTRUM I HITLEROWCÓW O ROZWIĄZANIU SEJMU GDANSK.

GDANSK. PAT. W wyniku odbytych wczoraj wieczorem nadrad frakcji centrum i niemiecko - narodowych zapadła decyzja zgłoszenia do Sejmu gdańskiego wniosku o jego rozwiązanie i rozpisanie nowych wyborów. Wniosek ten dzieli w południe został formalnie złożony przedlżym Sejmu i po-wołaniem wójców pod obrady plenum nie wczynie niż po 8 dniach. [Ponieważ partje koalicyjne senackiej dążą do możliwie szyb-

kiego wyjaśnienia sytuacji, posiedzenie Sejmu odbędzie się najprawdopodobniej w Wielki Czwartek 13 h. m.

Po przyjęciu wniosku, co nie ulega wątpliwości, wybory powinny być wyznaczone zgodnie z konstytucją najwcześniej po 6, a najpóźniej po 8 tygodniach od chwili przyjęcia uchwały o rozwiązaniu Sejmu, czyli najprawdopodobniej już 28 maja.

Po katastrofie „Akronu”

Sterowiec padł ofiarą wiru powietrznego

NOWY YORK. PAT. — Dalsze poszukiwania szczątków sterowca „Akron” podjęte zostały w dniu 7 bm. Znany meteorolog Kimball wyraził przekonanie, że „Akron” padł ofiarą pionowych prądów powietrznych, które mogły uszkodzić metalowy szkielet i zmusić sterowiec do opuszczenia się. Kierownik laboratorium aeronautycznego wyraża przypuszczenie, że „Akron” porwany został przez gwałtowny wir powietrzny, wytworzony przy zetknięciu się 2 burz, nadciągających z rozmaitych stron. Co mówi zastępca komendanta

przez błyskawicę. Kpt. Wiley, który utrzymywał się przez czas dłuższy na powierzchni morza walcząc z falami, został wyratowany przez parowiec „Phoebus”.

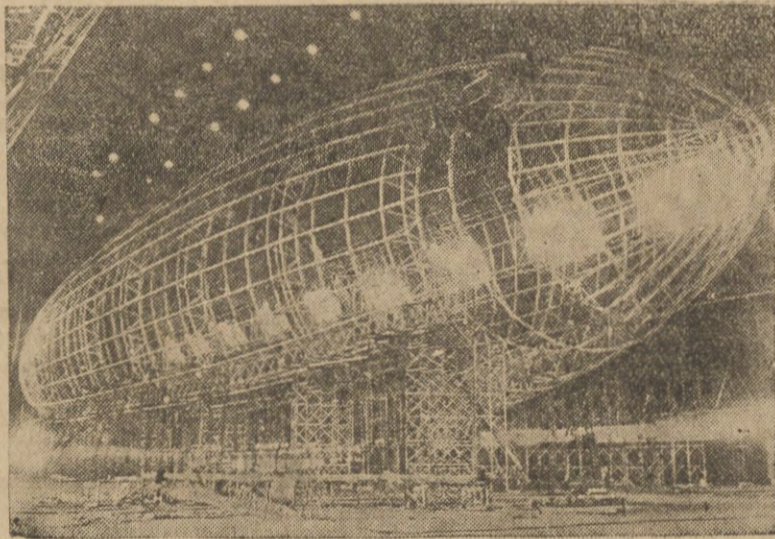
Stany Zjednoczone nie będą więcej budowały sterowców

CO MÓWI ZASTĘPCA KOMENDANTA

WASZYNGTON. PAT. — Przewodniczący komisji dla spraw marynarki Izby Reprezentantów po otrzymaniu wiadomości o katastrofach,

w których zginęły sterowce „Akron” i „J-3” oświadczył, że Stany Zjednoczone nie będą już więcej budowały sterowców.

BEACH HAVEN. PAT. — Według ostatnich oficjalnych wiadomości, katastrofa sterowca marynarki wojkowej „J-3” zakończyła się śmiercią dwóch członków załogi, w tej liczbie komendanta. Załoga statku składała się z 7 osób. 5 członków załogi uratowano.

Ostatnie zdjęcie „Akronu”.

TEATR WIELKI NA POHULANCE

„CZERWONA LIMUZyna” — SZTUKA W TRZECH AKTACH TADEUSZA ŁOPALEWSKIEGO

Tadeusz Łopalewski należy do ludzi naprawdę żywych, — do pisarzy stale idących naprzód, szukających nowych dróg i rzetelnie pracujących nad sobą. Obcowanie z Łopalewskim sprawia przyjemność.

Poeta, powieściopisarz i dramaturg — trzema drogami dąży Łopalewski do głównego celu artysty: znalezienia siebie w sztuce.

Jako poeta, przebył on wielką drogę od subtelnych liryk do twardego eposu ruskiego. Ma w swym poetyckim dorobku rzeczy naprawdę nieprzeciętnej wartości, ale najkompletniej, najciekawiej i najwspanialszej wypowiedział się, jako tłumacz „Bylin”. Wreszta, wyraz „tłumacz” jest może najmniej stosowny: jest Łopalewski wspaniałym odtwórcą bylin, — poeta, który tak się żył ze światem legendarnych bohaterów Rusi, — wojnej, dumnej Rusi, — że w zdumieniu i zachwyt wprowadza każdego, kto zna oryginał i może ocenić imponujące opanowanie formy i doskonałe odczucie ducha eposu.

Jako powieściopisarz, nie znalazł jeszcze Łopalewski właściwego wyrazu dla siebie i nie przekroczył granic poprawności. Jako dramaturg, doszedł do „Czerwonej limuzyny”...

Doszedł... Czy znaczy to, że „Czerwona limuzyna” jest szczytem, jaki Łopalewski osiągnął w dziedzinie dramatu? — Chyba nie! Czy jednak będzie Łopalewski zczasem spoglądać na ten swój utwór z pobłażliwym uśmiechem, jak już spogł-

„Czerwona limuzyna” jest najbliższa sztuce, o której Łopalewski nie mógł wiedzieć, pisząc „Limuzynę”, i której prawdopodobnie wogóle nie zna, bo ukazała się ona w druku przed kilku zaledwie dniami, — sztuce Ewy Szelburg Zarembiny p.t. „Sygnali”.

Człowiek tworzy maszyny, żeby panować nad człowiekiem i sam staje się niewolnikiem maszyny. Człowiek gromadzi kapitały, zdobywa miliony, aż wreszcie stwierdza, że jest niedzardem. Człowiek daje możliwość pracy i egzystencji tysiącom ludzi, uważa więc siebie za dobroczyńcę i jest przeklinany przez te tysiące, jako despot i wyzyskiwacz.

Błędne Koło. Matnia, w której się dusi współczesny człowiek, świadek i ofiara zatłumionych się form życia społecznego i ekonomicznego.

Ewa Szelburg Zarembina, opracowując ten temat, operowała symbolami i dała mocną, nieco przejaśkrawioną syntezę, — Łopalewski potraktował zagadnienie społeczne w sztuce o wiele łagodnie i bardziej realistycznie, — to też na plan pierwszy wysunęły się nie pierwiastki społeczne, jak to, zdaje się, było w zamiarach autora, lecz dramat jednostki, — Elżbiety, córki Urjasza.

Urjasz, milioner i właściciel olbrzymiej fabryki obuwia, nie robił wrażenia potentata w stylu Forda czy Krugera, — był o wiele mniejszy, a wskutek tego mniej groźny i charakterystyczny. Nie może on być traktowany, jako symbol, — raczej jako typ. Atmosfera, jaką wytworza naokoło siebie Urjasz i której ofiarą pada sam, również nie jest czemś nieodłącznym od pojęcia kapitalizmu, — jest to atmosfera wyzysku i zaktamania

się, która może się wytworzyć w najprzeróżniejszych warunkach.

Właśnie: jako symbol Urjasz budzi pewne zastrzeżenia, — jako typ jest bez zarzutu. To samo dotyczy postaci Elżbiety. Jak zaznaczył sam autor w wywidzie na temat sztuki, Elżbieta jest nowoczesną panną, która została tylko opromieniona całym urokiem romantyzmu. O tem jednak doprawdy nie można wnioskować ze sztuki.

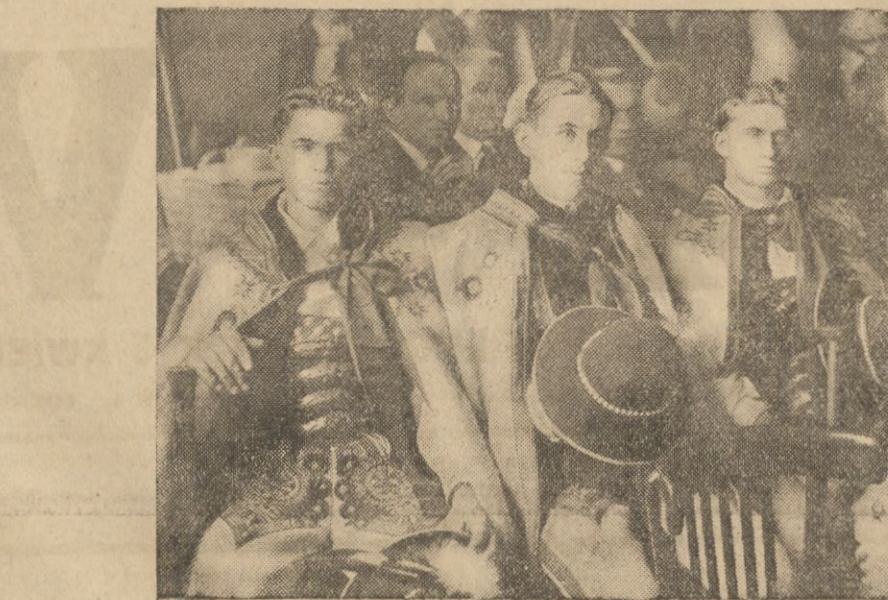
Na czem polega nowoczesność Elżbiety? — Bodaj na tem tylko, że skończyła kursy szoferów i umie sama kierować samochodem. Na czem polega jej romantyzm? — Na tem, że dusi się w zatrutej atmosferze i pragnie światła i lotu.

Jak dalece Elżbieta nie jest ani nowoczesna, ani romantyczna, dowodzi jej zamąpójście. Czy naprawdę nowoczesna panna nie da sobie rady w życiu bez oparcia się o męża? Czy romantyczna panna na wyjście zamąż za człowieka nie kochanego — i to z własnej i nieprzymuszonej woli?...

Czy nie jest Elżbieta tęczowym motylem, który się wylęgił na pustyni i który ma tak słizkie i tak sztabiutkie skrzydła?... Jeżeli tak, to przecież jest to typ odwieczny!...

Ale rozważania na temat bohaterów sztuki są nieco niebezpieczne ze względu na to, że autor dał ich charakterystykę w rozmowie z kol. Wysz., — trzeba więc albo przyjąć bez zastrzeżeń ten charakterystykę, albo już lepiej milczeć... Tak jedno, jak drugie, jest jednak trudne do wykonania, bo nasuwają się pytania, które zawierają w sobie pierwiastki przekory.

Czy naprawdę np. „nowoczesna panna powinna kochać pieniądze” i że po-

W dniu dzisiejszym rozpoczęły się w Warszawie uroczystości, związane z 10-leciem istnienia warszawskiego Ogniska Związku Podhalan przy bardzo licznym udziale delegatów Związku Ognisk z całego Podhala. Na zdjęciu naszym widzimy 3-eh delegatów z Podhala w charakterystycznych strojach góralskich.

PIRACI ŻĄDAJĄ MILJONA DOLARÓW OKUPU.

LONDYN. IPAT. — Jeden z 4 oficerów porwanych przez chińskich korsarzy z pokładu okrętu „Nan-Czang”, powrócił do New-Czwang. Oficer ten zwolniony został przez piratów, by mógł zakomunikować żądanie okupu. Trzej pozostali oficerowie trzymanymi są pod silną strażą w okolicach Pan-Szamu.

NEW CHANG. PAT. Piraci chińscy, którzy porwali 4 oficerów angielskich zawiadomili, że rozstrzelają tych oficerów, jeżeli w określonym terminie nie otrzymają okupu w wysokości 1 miliona dolarów oraz karabinów maszynowych wraz z amunicją.

JAPONCZYCY ZAJĘLI CZING - WAN - TAO.

TIENTSIN. IPAT. Po uporzędzaniu wafk-łach (mających przez cały dzień, Japończycy podszli pod Czang - wan - tao.

AWARJA SAMOŁOTU EKSPEDYCIJ HUTSONA.

BOMBAY. PAT. Jeden z samolotów — ekspedycji Hutsona, które przeleciały wczoraj nad Everestem, był zmuszony do lądowania w pobliżu granicy Dżajpuru. — Samolot opuścił się na ziemię z powodu braku benzyny. Dwaj lotnicy, którzy się w nim znajdowali doznali podczas lądowania lekkich obrażeń cieleśnych.

POŻAR ZNISZCZYŁ MIASTO.

WASZYNGTON. PAT. Portowe miasto Telaw w republice Honduras zostało w 3/4 zniszczone przez olbrzymi pożar, który dotychczas nie został jeszcze ugaszony. Narazie brak bliższych szczegółów.

DEMONSTRACJE ANTYNIEMIECKIE W STRASBURGU.

STRASBURG. PAT. — Wczoraj wieczorem w czasie przedstawienia w teatrze miejskim w Strasburgu studenci uniwersytetu niemieckiego urządzili manifestację przeciwko przybyciu niemieckiej trupy teatralnej. Trupa ta poparła autonomię alzaczką. Policja poleciła zawiesić przedstawienie. Studenci uformowali pochód, który, przechodząc ulicami miasta, wybił okna w redakcji pisma autonomistycznego.

ZAMORDOWANIE BANKIERA

NOWY YORK. PAT. Prezes National Banku w Larchmont w stanie Nowy York został zabity wystrzałem z rewolweru. — Zarząd banku objął likwator.

Kto wygrał?

WARSZAWA. IPAT. W 24 dniu ciągnięcia V klasy 27 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej wygrała 100 tysięcy złotych pada na Nr. 40.047, 75 tysięcy — 53.208, 20 tysięcy — 66.700, po 15 tysięcy złotych — 78.673, 78.983.

Bilans Banku Polskiego

WARSZAWA. PAT. Bilans Banku Polskiego na ultimo marca, wobec zmienienia na mocy ustawy z dnia 24 marca r. b. zasady pokrycia obrotu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań nieuwzględnia dotąd stosowanego podziału pieniędzy i należności zagranicznych na zaliczone i niezaliczone do pokrycia.

Obie te propozycje, wskutek wyeliminowania walut i dewiz ze statutowego pokrycia, zostały połączone w jedno. Stan tej pozycji w porównaniu z łączną sumą walut i dewiz w poprzedniej deklaracji powiększył się o 16,6 milionów zł. do 96,8 milionów zł. Wzrost ten nastąpił w wyniku zamiany części zapasu złota na dewizy.

Zapas złota obniżył się o 22,9 milionów i wynosi obecnie 490,7 milionów złotych. Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 58,7 milionów złotych, przyczem portfel wekslowy wzrósł o 55,7 milionów do 597,3 milionów, zaś pożyczki zastawowe o 3, miliony do 103,8 milionów zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilionu obniżył się o blisko 1 milion zł. do sumy 48,1 miliona. Pożyczka „inne aktywa” zmniejszyła się o 12,3 milionów zł. do 128,7 milionów zł. Natomiast pożyczka „inne pasywa” wzrosła o 14,8 milionów do 256,4 milionów. Natomiast platno zobowiązania zmniejszyły się o 12 milionów zł. do 138,7 milionów złotych. Obieg biletów bankowych, głównie wskutek wzrostu portfeli wekslowego powiększył się o 35,4 miliona, podnosząc się do sumy 1 miliard. — 18,8 milionów zł.

Pokrycie złotem obrotu i natychmiast płatnych zobowiązań, obliczone zgodnie ze zmienionym statutem, wynosi 46,40 proc. czyli 16,40 ponad normę statutową.

W ciągu ostatniej dekady marca Bank Polski przekazał zagranicę 600 tysięcy dolarów na obsługę 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej pożyczki 467 tysięcy dolarów na obsługę 6 proc. pożyczki dolarowej i 1178 tysięcy dolarów na obsługę 6 i pół proc. pożyczki zapalczewej, 170 tysięcy dolarów w długu polikredytowemu t. zw. państwa i 840 tys. dolarów na wykup i obsługę bonów Ministerstwa Komunikacji. Łącznie opłaty te wyniosły 29 milionów zł. Stopa dyskontowa Banku 6 proc. zastawowa 7 proc.

DOLAR W WARSZAWIE.

WARSZAWA. PAT. (Przedgielda. — Dolar 8,88 3/4, dolary złote 9,06, ruble — 4,73 i pół.

SAMOCHÓD OSOBOWY
Nowej marki „BUICK”
model 25/25 — za chodzie — kompletne nie drogo sprzedam za gotówkę. — Zgłoszenia i informacje: Hotel Europa pof. 16

kwiatów, rzucony jej na scenę, był wyrazem uznania. Dobry, jako typ, był Urjasz w interpretacji p. St. Janowskiego. Świetna, choć doprawdy nie obudna, była p. Ładosiówna, jako Flora. Dlaczego ta wybitnie utalentowana artystka występuje tak rzadko i w rolach, nie zawsze dla niej odpowiednich? Dzieje się wyraźna krzywdę artystce i publiczności!

Dyr. M. Szpakiewicz walczył się borykał z nieco papierową postacią Emila Sabinka, który psychologicznie jest niedociągnięty: w 1-m akcie dość ujmujący, bo zachwał i niesłychanie sprytny młodzieniec, w 2-m, po pół roku — obrzydliwy karjerowicz, odpychający od siebie córkę milionera (conajmniej brak przezorności!), w trzecim — bezduszny manekin, — zmiany zbyt gwałtowne i dlatego trudne do scenicznego oszlifowania.

Miller, sekretarz Urjasza, w interpretacji p. A. Łodźnickiego, był postacią bardzo charakterystyczną, ale czy nie za wielkim ciamażdą, jak na plenipotencja króla obuwia? M. Koczyrkiwicz, jako redaktor Rotter, był całkiem w miejscu.

Podsumujmy wrażenia i uwagi: sztuka jest ciekawa i żywo napisana, wystawa bardzo dobra, wykonanie... Ale poco są te zapewnienia?

Niech szanowni Czytelnicy (szczególnie zaś Czytelniczki!) pospieszą na Pohulankę i tam przekonają się o szlachetności współczesnych romantyczek i niegodziwości pici brzydkiej! I niech sam osądzą wartość sztuki i gry artystów!...

Warto się zainteresować „Czerwona limuzyna”!... W. Charkiewicz

